

El RACC alerta de la importància de la sinistralitat viària en el col·lectiu de conductors menors de 29 anys

Cada mes cinc joves moren o resulten ferits greus en accidents de trànsit a Lleida

▪ ***L'educació i la formació viària són una peça clau per a un canvi d'actituds entorn a la conducció***

Lleida, 13 d'octubre de 2011.- El RACC, entitat líder en l'àmbit de la mobilitat a Espanya amb 1.000.000 socis, seguint amb la línia de fomentar una mobilitat segura i sostenible, i de vetllar per la defensa dels usuaris, analitza l'accidentalitat dels joves de Lleida en els darrers anys, com evolució de l'estudi del RACC **"Joves i Conducció. Un dret i una responsabilitat"** que va posar de manifest els principals problemes de l'accidentalitat en carretera dels joves a Catalunya i Espanya, i proposava una sèrie de mesures per tal de millorar-la.

L'informe presentat avui cobreix el període 2000-2010, la qual cosa permet tenir una visió a llarg termini sobre l'evolució de la sinistralitat viària dels joves a Lleida. Si bé és cert que en els darrers anys s'ha produït, en general, en el conjunt de Catalunya i a les comarques lleidatanes, una millor substancial de la sinistralitat viària, en el referent a l'accidentalitat dels joves existeix un marge de millora significativa que cal explorar.

Tota una generació en alerta

L'any 2010 van morir a les comarques de Lleida 9 joves en accident de trànsit; a més, 55 van resultar ferits greus i 534 ferits lleus. En anys anteriors, aquestes xifres van ser encara més elevades. Entre els anys 2000 i 2009, per exemple, la mitjana anual de joves morts en carretera va ser de 26 (6 vegades més), la de ferits greus de 127 (més del doble), i la de ferits lleus de 545. Durant aquests anys els joves van representar prop del 36% del total de morts en accident de trànsit a Lleida i més del 35% del total de ferits greus i lleus.

Per a més informació:

RACC Premsa: Tel. 93 495 50 29 Fax 93 448 24 90 <http://saladeprensa.racc.cat>

Víctimes en accidents de trànsit a Lleida per trams d'edat

	<i>Joves</i>	<i>Total</i>	<i>% Joves</i>
Gravetat de l'accident			
Morts			
Mitjana 2000-2009	26	86	30,3%
2010	9	41	22,0%
Ferits greus			
Mitjana 2000-2009	127	360	35,2%
2010	55	201	27,4%
Ferits lleus			
Mitjana 2000-2009	545	1.443	37,8%
2010	534	1.644	32,5%
Total de víctimes			
Mitjana 2000-2009	698	1.888	37,0%
2010	598	1.886	31,7%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del SCT.

Els accidents de trànsit són la primera causa individual de defunció entre els joves de 20 a 29 anys, amb un 40% del total de morts. En el tram dels 15 als 19 anys aquest percentatge va ser encara superior i va arribar al 45%. En general, la proporció de morts per accident de trànsit sobre el total de defuncions és més elevat en els homes que en les dones.

Taxa de risc

La taxa de risc (que mesura el nombre de morts en accident de trànsit per cada 100.000 habitants) ha caigut de forma significativa l'últim any respecte al període 2000-2009. Així, la taxa de risc d'aquest col·lectiu ha passat d'una mitjana de 36,5 en el període 2000-2009 a 12 l'any 2010, mentre que la del conjunt de la població, que ha passat de 22,1 a 9,3 durant aquests anys, ha experimentat un descens menor. La probabilitat que un jove de Lleida mori en accident de trànsit és el doble que el d'un jove de Catalunya i d'Espanya, encara que la reducció de l'any 2010 envers la mitjana de l'any 2000-2009 és la més important.

Taxa de risc a Lleida per trams d'edat

	<i>Lleida</i>		<i>Catalunya</i>		<i>Espanya</i>	
	<i>Joves</i>	<i>Total</i>	<i>Joves</i>	<i>Total</i>	<i>Joves</i>	<i>Total</i>
Morts/100.000 habitants						
Mitjana 2000-2009	36,5	22,1	14,0	8,4	13,2	9,0
2010	12,0	9,3	5,9	4,5	5,8	4,6

Font: elaboració pròpia a partir de dades del SCT, de la DGT i de Idescat i del INE

La taxa de risc dels joves ha descendit de forma considerable l'any 2010 respecte al període 2000-2009. L'any 2010 la probabilitat que un jove a Lleida morís en accident de trànsit era un 29% més baixa que la que tenia la mitjana de la població de la província.

Per a més informació:

RACC Premsa: Tel. 93 495 50 29 Fax 93 448 24 90 <http://saladeprensa.racc.cat>

La mortalitat de joves a les comarques lleidatanes

Joves morts en accidents de trànsit a les comarques de Lleida, 2001-2010											
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Alt Urgell	2	4	3	5	3	1	6	1	1	0	1
Alta Ribagorça	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Cerdanya	2	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
Garrigues	3	1	1	1	2	4	1	3	1	0	0
Noguera	7	1	4	1	3	5	4	1	0	2	3
Pallars Jussà	0	2	1	0	0	0	2	0	1	2	0
Pallars Sobirà	0	0	2	1	0	0	0	0	0	1	0
Pla d'Urgell	2	2	2	1	2	0	1	2	0	1	2
Segarra	5	2	2	2	1	2	1	3	0	1	0
Segrià	19	13	9	13	9	10	4	12	4	0	3
Solsonès	2	0	1	0	2	1	3	0	0	0	0
Urgell	8	7	3	4	3	1	3	4	0	0	0
Val d'Aran	0	1	0	1	0	0	0	0	2	0	0
Total	50	33	28	29	28	25	25	26	9	7	9

Font: SCT

Una vida no té preu

Avaluar el cost dels accidents de trànsit és una labor en certa manera: ni el dolor ni, per descomptat, la mort tenen un preu. No obstant això, la mort, o si és el cas, les lesions derivades d'un accident de trànsit tenen unes conseqüències sobre la vida de les víctimes que, encara que només sigui parcialment, poden ser reparades o pal·liades per mitjà de les aplicacions de recursos humans o materials que, per la seva naturalesa, sí que poden ser avaluats amb alguna exactitud.

Per a l'estimació d'aquests costos s'ha tingut en compte quatre grans categories: els costos de serveis d'emergències. Bàsicament policia, ambulàncies, bombers i assistència en carretera; els costos sanitaris, amb especial menció dels costos associats a les seqüeles de grans discapacitats; els costos atribuïbles a pèrdua de capacitat productiva ja per mort o per una lesió amb efectes d'incapacitat i els costos materials derivats de la reparació de la propietat danyada (vehicles o un altre tipus de propietat).

Cost dels accidents a Catalunya, 2010 (en milers de euros)

	Morts	Greus	Lleus	Total
Cost total				
Joves	9.721.743	10.259.605	20.482.529	40.463.877
Total	25.285.656	29.167.528	63.050.214	117.503.398
Cost per víctima				
Joves	1.080.194	186.538	38.357	67.665
Total	616.723	145.112	38.352	62.303

Font: elaboració pròpia a partir de Lladó & Roig (2007) y SCT.

Per a més informació:

RACC Premsa: Tel. 93 495 50 29 Fax 93 448 24 90 <http://saladeprensa.racc.cat>

Com s'observa en el quadre, al voltant d'un 22% (25.285.656 euros) del cost total dels accidents de trànsit de joves de Lleida correspon als que moren en la carretera, mentre que prop del 80% (uns 92 milions d'euros) corresponen als ferits greus i lleus respectivament.

Lleida versus Catalunya i Espanya

Entre els anys 2000 i 2010 la mortalitat per accident de trànsit en carretera va caure un 82% a Lleida, un 75,2% a Catalunya i un 71,2% en el conjunt d'Espanya. El nombre de joves morts en les carreteres va descendir un 65% a Lleida, un 56% a Catalunya i un 57% en el conjunt d'Espanya.

Taxa de variació del nombre de morts 2010-2000

	Joves (en %)	Total (en %)
Lleida	-82,0	-65,3
Catalunya	-75,2	-56,4
Espanya	-71,2	-57,3

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la SCT i DGT.

S'observa, per tant, que a nivell agregat Lleida ha tingut en el període 2000-2010 un comportament millor que el del conjunt de Catalunya i d'Espanya. L'índex de gravetat o lesivitat de Lleida és inferior al de la mitjana catalana i espanyola

Índex de gravetat dels joves: lesivitat greu (morts+ferits greus) per 100 accidents

	Lleida	Catalunya	Espanya
Víctimes greus/100 accidents			
Mitjana 2000-2009	15,4	10,0	29,3
2010	6,6	7,5	19,3

Per a més informació:

RACC Premsa: Tel. 93 495 50 29 Fax 93 448 24 90 <http://saladeprensa.racc.cat>

Taxa de risc de les comunitats autònomes (morts per 100.000 habitants). Joves de 15 a 29 anys

Comunitat Autònoma	2000	2007	2008	2009	2010
Castella i Lleó	27,0	18,6	16,1	10,0	12,1
Lleida	66,1	33,1	11,1	8,8	12,0
Galícia	26,8	17,2	15,4	14,2	11,8
Aragó	30,1	14,3	12,6	10,2	10,2
Principat d'Astúries	15,7	12,6	6,2	5,9	9,9
Comunitat Foral de Navarra	22,0	12,7	11,7	7,3	9,4
Illes Balears	31,8	12,3	12,8	2,3	9,0
Castella - La Manxa	30,3	17,6	12,5	10,1	8,4
La Rioja	17,6	37,8	10,2	21,0	7,3
País Basc	13,5	4,4	6,5	3,5	6,7
Cantàbria	22,5	7,6	9,6	8,9	6,2
Extremadura	18,0	14,2	13,8	12,1	6,2
Catalunya	21,9	8,3	6,3	7,1	5,9
Espanya	18,2	11,0	8,5	6,9	5,8
Andalusia	14,5	10,5	9,0	6,7	4,6
Comunitat Valenciana	17,2	9,8	6,9	5,8	4,1
Regió de Múrcia	18,8	14,9	8,1	7,0	4,1
Canàries	12,8	10,4	5,1	5,2	3,2
Comunitat de Madrid	7,8	7,0	4,0	3,0	2,6
Ceuta	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Melilla	0,0	0,0	6,2	6,1	0,0

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SCT, DGT i del INE

Conclusions

1. Fer aflorar el problema:

Un primer pas, absolutament imprescindible, és fer aflorar el problema dels joves i la seguretat viària a Lleida. Tots els agents implicats han de conèixer la magnitud del problema i actuar en conseqüència. Per a això és imprescindible disposar d'informació precisa sobre les víctimes dels accidents de trànsit dels joves, tant a nivell de Catalunya com a nivell de les comarques lleidatanes.

2. Canviar actituds:

L'actitud és una de les principals causes que provoquen els accidents de trànsit dels joves, junt amb l'aptitud. Només a partir d'un canvi d'actitud general, que incumbeixi els joves però també a tots els altres actors o agents que hi influeixen, serà possible situar el problema en cotes mínimament acceptables.

Per a més informació:

RACC Premsa: Tel. 93 495 50 29 Fax 93 448 24 90 <http://saladeprensa.racc.cat>

Per afavorir aquest canvi d'actituds caldria aplicar les mesures següents:

- **Campanyes d'informació** dirigides específicament als joves i focalitzades en els principals problemes d'accidentalitat de les comarques lleidatanes.
- **Formació-educació:** la formació d'un conductor no pot limitar-se al moment en què obté el seu permís de conduir. L'educació i formació viària ha d'iniciar-se en la infància i continuar al llarg de la vida de la persona, ha de ser contínua i s'ha de centrar en continguts de mobilitat i seguretat viària. L'educació en seguretat viària en l'etapa escolar és, així doncs, fonamental.
- **Conductor alternatiu:** el conductor alternatiu garanteix una mobilitat amb molt menys risc. Aquesta iniciativa reflecteix una actitud de responsabilitat i d'autoregulació per part del grup en què es personalitza. La participació de les administracions locals de Lleida unides a les autonòmiques, és fonamental per promoure aquesta figura a través de campanyes d'educació viària.
- **Reforçar les proves d'obtenció del permís de conduir:** a la part teòrica caldria reforçar els continguts relatius a seguretat viària i sobre els riscos dels joves en la conducció.

RACC

El RACC, amb un milió de socis, és l'automòbil club més gran d'Espanya, realitza 1.285.184 serveis a l'any d'assistència mecànica, personal i mèdica urgent i disposa de 211 punts d'atenció a tot Espanya. Com entitat al servei de la societat, impulsa la mobilitat sostenible, la seguretat viària i el medi ambient i promou l'esport de motor amb l'organització de tres proves puntuables per als mundials: F1, Motociclisme i Rallis, i el suport constant a l'esport base.

Per a més informació:

RACC Premsa: Tel. 93 495 50 29 Fax 93 448 24 90 <http://saladeprensa.racc.cat>